

LA SEVA EUROPA...

El projecte de convertir “Europa” en motor de la globalització neoliberal ja és molt vell: té els seus orígens en les vies adoptades per a la reconstrucció del capitalisme occidental després de la Segona Guerra Mundial i ha anat avançant fins al punt de ser corresponsable de l’actual crisi sistèmica i global. Aquest procés ha anat dinamitant l’anomenat “model social europeu” (subproducte de les conquestes que va anar assolint el moviment obrer en els diferents països) i ha reforçat els poders d’unes empreses transnacionals, en molts casos –com l’espanyol– sorgides de les privatitzacions, els interessos de les quals han xocat obertament amb els dels pobles del Sud, especialment els d’Amèrica Llatina i Àfrica, però també amb els del Centre i Est d’Europa, i amb la sostenibilitat de la vida en el planeta. A l’Estat espanyol, des de “la seva integració” el 1986 en la Comunitat Europea, els successius governs han estat part activa d’aquestes polítiques tot havent contribuït a què aquest estat sigui el primer en “el rànquing” de liberalització de l’economia, segons l’OCDE, i un dels més desiguals del Nord, així com al creixement d’una bombolla financera i immobiliària que va fomentar la il·lusió d’un “capitalisme popular” l’esclat del qual se’ns mostra avui amb les seves pitjors cares d’especulació, corrupció i depredació ambiental i, sobretot, amb les seves seqüeles d’atur massiu (que s’està acostant ja al 20%, o sigui, a 4 milions i mig de persones), endeutament de les llars i precarització de les vides d’una majoria social.

1. UNA MICA D'HISTÒRIA

La història de la “integració europea”, a partir de la creació de la Comunitat Europea del Carbó i l’Acer (CECA) el 1951 i, sobretot, des del Tractat de Roma de 1957, ha tingut com a tret predominant el de ser un procés de construcció d’un espai-mercat comú al servei de les elits dominants en els Estats signants d’aquests acords, sempre en aliança amb la gran potència nord-americana sobre la base d’una ferma aliança militar en el marc de l’OTAN, creada el 1949. Els gens del neoliberalisme ja estaven presents en aquest mateix Tractat, en el qual ja s’apostava per la lliure circulació de mercaderies, treballadors, serveis i capitals i per eliminar tot tipus de restriccions al comerç i als intercanvis internacionals, al mateix temps que es rebutjava qualsevol petició d’inclusió de polítiques que apostessin per l’harmonització social entre els països membres. Aquest projecte –dirigit a modificar la relació de forces entre capital i treball a escala europea occidental– pretenia en realitat anar marcant els límits al desenvolupament d’uns Estats de benestar que, en funció de les diferents relacions de forces imposades pels moviments obrers de la postguerra, es van anar configurant fins a mitjans del decenni dels 70.

Des de llavors, i a partir de l’entrada en una nova fase econòmica iniciada amb la crisi monetària i energètica dels anys 71-73, les elits promotores de la “integració europea” (ampliada el 1973 amb Gran Bretanya, Irlanda i Dinamarca) es van proposar donar nous passos endavant cap a una política monetària comuna i contra qualsevol vell·leïtat reformista, com es va poder comprovar amb el gir a la dreta del govern de la “unió de l’esquerra” a França després de la seva victòria el 1981.

Enmig de l'onada ja obertament neoliberal i militarista de Ronald Reagan a EUA i Margaret Thatcher a Gran Bretanya i de l'ofensiva dels grans grups empresarials agrupats en "lobbies" com ara la ERT (Taula Rodona Industrial), fundada el 1982, l'Acta Única de 1986 i, després, el Tractat de Maastricht de 1992 marcarien una nova fase cap a una unió econòmica i monetària en la qual els Estats, sobretot els aspirants a incorporar-se a l'euro a partir de 2001, anessin cedint competències en aquestes esferes a les institucions comunitàries amb la finalitat d'adoptar una "constitució econòmica" comuna, tot comproment-se a complir uns "criteris de convergència" draconians (reducció del dèficit públic al 3%, limitació del deute al 60% de la renda nacional, control de la inflació, convergència dels tipus d'interès) que feien abstracció de les desigualtats entre els diferents països i a l'interior de cadascun d'ells, a més de rebutjar qualsevol convergència en els terrenys fiscal, social, ambiental o antipatriarcal. El Pacte d'Estabilitat i Creixement, adoptat el desembre de 1996, no faria més que donar continuïtat a aquestes mateixes exigències monetaristes a la mesura dels interessos dels grans poders transnacionals.

Es va anar forjant així un "europeïsme" marcadament neoliberal justament en un període històric en el qual la caiguda del mur de Berlín i la crisi a l'ex Iugoslàvia conduïen a la desaparició de "l'enemic" exterior

S'HA ANAT AVANÇANT CAP A LA LIBERALITZACIÓ DELS MERCATS, LA “DESREGULACIÓ”, LA PRIVATITZACIÓ DE SECTORS ESTRATÈGICS SENCERS

tradicional i coincidien amb el desplaçament a la dreta de la majoria de les organitzacions socials i polítiques d'esquerra. L'ampliació de la UE a l'Est s'aniria aplicant sobre la base d'una política neocolonial –paral·lela a la seva incorporació a l'OTAN sota l'hegemonia nord-americana– els fruits amargs de la qual per a aquests pobles s'estan comprovant ara: un capitalisme depenent del capital financer occidental i “mafiós” substituïa al despotisme burocràtic del mal anomenat “socialisme real”.

Aquest “salt” cap a la construcció d'una UE ampliada es va desenvolupar, per tant, en el marc d'un paradigma neoliberal que exigiria dels Estats l'abandó de les polítiques Keynesianes practicades en els decennis anteriors i l'assumpció dels criteris establerts en l'anomenat “Consens de Washington”, ja que –com sostenien obertament grups de pressió com ara la ja esmentada ERT i la Unió de Confederacions Industrials i Empresariales Europees (UNICE; a partir de gener de 2007 utilitza la denominació de “Business Europe”) – constituïen un requisit indispensable per a establir les bases d'un nou model d'acumulació capitalista i de conversió d'Europa “en una superpotència econòmica i monetària” capaç de competir en millors condicions amb EEUU i altres grans potències en la lluita pel control del mercat mundial. Aquesta aspiració obligava al seu torn a avançar cap a una unitat d'Europa en el terreny polític i militar (buscant sempre la compatibilitat amb l'OTAN), el reflex de la qual més evident ha estat el projecte de Tractat Constitucional per a Europa. Amb aquest ferm propòsit s'ha anat avançant cap a la liberalització dels mercats, la “desregulació”, la privatització de sectors estratègics sencers (telecomunicacions, transport aeri i per carretera, serveis postals, energia...) i la “rendibilització” i mercantilització d'altres (pensions, sanitat, educació...), buscant així que aquesta integració econòmica afavorís nous passos endavant en la creació d'una Unió Política. Com va dir un membre d'un reconegut “think tank” de Brussel·les, Jean Pisani-Ferri, “Europa ha estat el nostre programa d'ajustament estructural”.

Però els obstacles amb els quals han ensopegat els promotors d'aquesta visió funcionalista han estat tant l'heterogeneïtat econòmica creixent dintre d'una UE en constant procés d'ampliació (amb major

TOTS ELS PAÏSOS ACTUALMENT MEMBRES DE LA UE VAN DISMINUIR ELS IMPOSTOS DIRECTES I VAN AUGMENTAR ELS INDIRECTES I LES CONTRIBUCIONS A LA SEGURETAT SOCIAL DES DE 1995

raó degut al fet que no existeixen unes fronteres territorials que permetin delimitar on acaba Europa, com queda reflectit en el debat sobre l'entrada o no de Turquia, per exemple) com la persistència de diferents relacions de forces socials i polítiques a escala nacional-estatal. Era necessari, per tant, forçar des de les institucions europees –principalment, la Comissió Europea– i els “lobbies” la carrera cap al “mercat únic” mitjançant l'harmonització “cap avall” de les polítiques socials i fiscals, amb la finalitat d'anar reduint els costos directes i indirectes de la força de treball assalariat, alhora que s'augmentava la càrrega de treballs de cures –generalment no remunerats– en les dones i s'intensificava la degradació del medi ambient. S'ha anat produint així la paradoxa que mentre es pretenia mantenir l'anomenat “model social europeu” com a signe d'identitat diferenciador davant de la resta del món, aquest mateix “model” anava sent desmantellat en el marc del Tractat de Maastricht i del Pacte d'Estabilitat i Creixement, en nom de la “competitivitat” i de l'enfortiment de l'euro.

En aquest procés, el paper dels anomenats “paradisos fiscals”, no només dels que existeixen fora de la UE sinó dels associats a aquesta (les “dependències de la Corona Britànica” –inclosa Gibraltar–, els territoris colonials d'ultramar de Gran Bretanya i Holanda, Suïssa, Liechtenstein, Mònaco, Andorra, San Marino) o fins i tot dels existents dintre (Luxemburg, Xipre, Malta, Holanda, City de Londres, Bèlgica, Irlanda), ha estat també fonamental a partir, sobretot, de la prohibició de totes les restriccions als moviments de capitals pel tractat de Maastricht. Aquests centres “offshore” (extraterritorials) han contribuït al desenvolupament de la “bombolla financera” i, sobretot, a “un dúmping” fiscal creixent dintre de la UE en el marc d'una competència global per atreure al capital. Bona prova d'això ha estat que tots els països actualment membres de la UE van disminuir els impostos directes i van augmentar els indirectes i les contribucions a la seguretat social des de 1995.

Més tard, l'Agenda de Lisboa 2000 va voler donar un nou impuls a aquest projecte en el context de la fi de la “globalització feliç” i davant l'ascens de la Xina i l'Índia com a grans potències emergents des del

punt de vista geoeconòmic: s'imposa així un “radicalisme de mercat” (en paraules de Jacques Delors, en el seu moment fidel servidor de la ERT com a President de la Comissió Europea) que ha conduït a un canvi radical en la redistribució de la renda des de sota cap a dalt (la participació dels salaris en el Producte Interior Brut (PIB) de la UE s'ha reduït 11 punts en els dos últims decennis), amb el consegüent agreujament de les desigualtats socials, entre gèneres i territorials al seu si, accentuades més encara després de l'entrada dels nous països de l'Est. No cal dir que altres objectius marcats en aquesta Agenda com ara les despeses en I+D+i (1,8 enfront del 3% promès) o en la reducció de l'atur no s'han complert.

Finalment, com no n'hi havia prou amb una tàctica diversificada i calia blindar tot aquest projecte, les elits europees van acordar donar un nou pas endavant mitjançant la constitucionalització a escala de la UE de tot el que s'havia anat legislant i aplicant mitjançant la llarguíssima llista de directives aprovades que formen part del “cabal comunitari”. Això es va reflectir amb major claredat en la Tercera Part del que acabaria sent el frustrat Tractat Constitucional per a Europa: no es tractava en aquest cas d'una mera “addició”, com argumentaven els “euroentusiastes” social-liberals, sinó que en realitat s'hi contenia la veritable “Constitució econòmica” que condicionava el que retòricament podia haver-hi de “presentable” en les altres Parts. L'autisme de les elits europees (inclosa la socialdemocràcia europea) davant el canvi de percepció popular que s'estava produint respecte a la UE no els va permetre preveure que aquest projecte de Tractat pogués ser rebutjat

L'AUTISME DE LES ELITS EUROPEES (INCLOSA LA SOCIALDEMOCRÀCIA EUROPEA) DAVANT EL CANVI DE PERCEPCIÓ POPULAR QUE S'ESTAVA PRODUINT RESPECTE A LA UE NO ELS VA PERMETRE PREVEURE QUE AQUEST PROJECTE DE TRACTAT POGUÉS SER REBUTJAT EN REFERÈNDUM

en referèndum en països fundadors com ara França i Holanda el 2005 i, per això, ni tan sols van pensar en un "Pla B". Però així va ocórrer i van haver de modificar el calendari previst, encara que no les seves intencions, tossudament repetides des d'aleshores pels seus principals portaveus. La posterior victòria electoral de Sarkozy a França va donar a més un nou alè a aquest menyspreu de l'opinió popular, representant-se des de llavors una nova etapa en la qual la UE s'ha obstinat a prosseguir el seu despotisme antidemocràtic.

2. QUINA ARQUITECTURA? DE QUINA DEMOCRÀCIA PARLEM? EL TRACTAT DE LISBOA

En aquest context de pugna de la UE per avançar en els seus diferents pilars de construcció com a bloc comú, les seves elits van aconseguir consensuar una nova versió del projecte de Tractat Constitucional Europeu que s'ha acabat anomenant Tractat de Lisboa. En realitat, com va reconèixer cínicament el pare de la Convenció que va donar lloc a la part constitucional, Giscard d'Estaing (“Els governs s’han posat d’acord en canvis cosmètics en la Constitució perquè sigui més fàcil d’empassar”), el que es pretenia únicament era eliminar la càrrega forta del terme “Constitució” amb la finalitat d’evitar nous referèndums en aquells països on el projecte anterior havia fracassat.

Efectivament, aquest Tractat (en realitat, són 2 anteriors reformats: el de la UE de Maastricht (TUE), ara amb 55 articles, i el de la Comunitat Europea (Tractat de Funcionament de la UE, TFUE), ara amb 358 articles; a aquests se li sumen 37 Protocols, més de 65 Protocols i 2 Annexos) conserva els mateixos trets que ja vam criticar en la Constitució europea fallida: imposa un model econòmic neoliberal (“el principi d’una economia de mercat oberta i de lliure competència” és arxirrepetit al llarg dels documents), subordinant a aquest qualsevol política social o ambiental i de relació solidària amb el Sud; impedeix qualsevol restricció al lliure moviment de capitals no només dintre sinó també fora de la UE (art. 63 TFUE) i al “lliure comerç” i fomenta el desmantellament gradual dels serveis públics; inclou una Carta de Drets Fonamentals que suposa un mer reconeixement “per baix” dels drets existents en els Estats membres, sempre a més que siguin compatibles amb el creixent “dúmping” fiscal, laboral i ambiental, com

GISCARD D'ESTAING: ELS GOVERNS S'HAN POSAT D'ACORD EN CANVIS COSMÈTICS EN LA CONSTITUCIÓ PERQUÈ SIGUI MÉS FÀCIL D'EMPASSAR"

ha vingut justificant el Tribunal Europeu de Justícia amb sentències com ara les dels casos Laval, Viking, Ruffert i Luxemburg; respecta els compromisos contrets en el marc d'una OTAN (art. 42.2 TUE) sota hegemonia nord-americana, com estem comprovant a Afganistan, obliga als estats membres a "millorar progressivament les seves capacitats militars" (art. 42.3 TUE) i estén el seu camp d'intervenció a la "lluita antiterrorista"; no reconeix plens drets de ciutadania per a milions de persones "nacionals de tercers països en situació de residència"; tampoc assumeix la realitat plurinacional de molts dels estats membres, ja que exigeix el respecte a la "integritat territorial" de cada estat membre (art. 4.2 TUE), tot negant així el dret d'autodeterminació a aquells pobles que puguin exigir-lo, com ja va ocórrer en casos com el basc, l'escolès o el català; no hi ha un reconeixement efectiu de l'autonomia i el dret a decidir de les dones ni dels treballs de cura, tot permetent a més que països com ara Malta i Irlanda segueixin prohibint l'avortament; reforça la independència del Banc Central Europeu (que seguirà tenint com a objectius l'estabilitat "de preus" i la disciplina "pressupostària" dintre del marc del Pacte d'Estabilitat i Creixement) i, si bé augmenta les competències del Parlament Europeu, aquest segueix sense poder disposar de capacitat d'iniciativa legislativa (com succeeix amb els Parlaments estatals) i ha de codecidir sempre amb el Consell Europeu de Caps d'Estat i de Govern. Aquest últim és de facto l'organisme que, des dels seus inicis formals el 1974, ha anat esdevenint el veritable centre de decisió: la seva transformació ara en "institució de la UE", la seva dotació amb una Presidència permanent i una Alta Representació en Política Exterior i de Seguretat així ho confirmen ara, amb més raó, quan augmenten les matèries –no, per descomptat, les de caràcter social– en les quals pot decidir per majoria qualificada. La Comissió Europea, presidida per l'amfitrió del "trio de les Açores" Durao Barroso, estarà més al seu servei i al servei dels grans "lobbies".

L'única "guinda" que segueix oferint-se en el nou Tractat és la del reconeixement d'un dret a la "Iniciativa Ciutadana Europea", pendent encara de reglamentació i que, en el cas que s'assolís l'esforç de

recollir un 1 milió de signatures en un quart o en un terç de membres (en un any?), només podrà "convidar la Comissió Europea, en el marc de les seves atribucions, a que presenti una proposta adequada sobre qüestions que aquests ciutadans estimin que requereix un acte jurídic de la Unió per als fins de l'aplicació dels Tractats" (art. 11.4 TUE). O sigui, que qualsevol "qüestió" que entri en conflicte amb algun dels articles del Tractat tindria una difícil acceptació per part de la Comissió, la qual en qualsevol cas haurà a més a més de traslladar-la al Consell i al Parlament europeus.

Malgrat les presses a treure endavant el nou Tractat, els euròcrates van ensopegar amb l'obligació constitucional d'Irlanda de convocar un nou referèndum el maig de 2008, amb el consegüent triomf del No, tot generant-se un nou impasse en l'intent permanent de blindatge del paradigma neoliberal dintre de la UE. Tanmateix, hem pogut comprovar les pressions exercides sobre el govern irlandès perquè, a canvi de prometre a les seves elits i als sectors més conservadors algunes salvaguardes pel que fa al Tractat, convoqués una nova consulta

LA SOBIRANIA POPULAR S'HA VIST PROGRESSIVAMENT SUBSTITUÏDA PER UN PODER OLIGÀRQUIC, OBLIGAT ÚNICAMENT A DONAR COMPTES DAVANT DELS "LOBBIES" EMPRESARIALS

l'octubre passat, tot aconseguint finalment el Sí desitjat. Una actitud tan despòtica i autoritària com aquesta revela per si sola el menyspreu que tenen les elits europees cap a la voluntat popular sempre que es pronuncia contra les seves decisions, tot contribuint així a desvetllar obertament la seva naturalesa antidemocràtica.

Aquest procés ha anat aprofundint-se al llarg dels anys perquè, no només s'han ignorat tots els referends negatius que hi ha hagut en el passat, sinó que ni tan sols s'han produït debats substancials en els parlaments d'àmbit estatal sobre les polítiques adoptades en el marc de la UE. S'ha deixat d'aquesta forma als governs respectius, en el marc del Consell Europeu, un ampli marge de maniobra per a consensuar decisions polítiques d'enorme abast per al conjunt de les poblacions europees i per a delegar en institucions com "l'independent" Banc Central Europeu la gestió del "nucli dur" d'una política econòmica i monetària que s'ha anat convertint en una "camisa de força" per a impedir qualsevol política d'esquerres a escala estatal. En suma, la sobirania popular s'ha vist progressivament substituïda per un poder oligàrquic, obligat únicament a donar comptes davant dels "lobbies" empresarials i al servei d'un capital financer i especulatiu fora de tot control social i públic.

3. QUIN MODEL ECONÒMIC, ENERGÈTIC I DE (DES) ORDENACIÓ TERRITORIAL?

La Comissió Europea ha vingut actuant també des dels anys 80, sota la pressió indissimulada dels grans consumidors energètics i d'algunes empreses energètiques, com un motor incansable d'introducció de reformes liberalitzadores d'aquest sector. A això s'ha sumat la desaparició en molts estats membres de la consideració del subministrament elèctric i de gas natural per a les llars com a "servei públic", la reducció o total desaparició de capital públic en les empreses energètiques i l'abandó de la tradicional planificació de la generació elèctrica i del subministrament d'hidrocarburs per a donar pas a la llibertat d'elecció de combustible i d'emplaçament de les instal·lacions energètiques. En els últims anys s'ha intentat des dels sectors industrials relançar la indústria nuclear amb el pretext de la diversificació de fonts energètiques i les seves nul·les emissions de gasos d'hivernacle. Els èxits d'aquesta ofensiva són més aviat discrets però és un risc en augment. En resum, la retòrica "verda" sobre la sostenibilitat i les inversions en energies renovables es veu contrarestatada contínuament per l'obsessió amb el creixement continu i l'aposta per projectes com els grans plans d'infraestructures, ara també a l'Est: les prioritats segueixen estant al servei de la preservació d'un model de producció, distribució i consum cada vegada més insostenible.

Les polítiques territorials (enteses com la suma més o menys coordinada de les polítiques de transport i infraestructures, d'habitatge, agrícoles o de protecció d'espais naturals, entre altres) varien enormement entre els diferents estats membres de la UE. No obstant això, és possible establir alguns patrons comuns, sobretot en els estats membres les economies dels quals han depès en major mesura dels

sectors immobiliari i de la construcció, i en aquells que han rebut grans sumes de fons comunitaris que han invertit en la multiplicació de tota mena d'infraestructures de transport.

A la UE, i en alguns estats membres com ara l'espanyol de forma més accentuada, els efectes d'una perllongada i intensa bombolla immobiliària (recolzada sobre una sempre creixent xarxa d'infraestructures de transport) han estat social i ambientalment devastadors: una massiva destrucció de sòl i una pèssima eficiència en l'ocupació del territori; un model urbà ambientalment insostenible i socialment desigual (un creixent consum d'energia, aigua, materials i territori, per a proporcionar una cada cop pitjor qualitat de vida, i sense satisfer drets bàsics com ara el dret a l'habitatge o a un medi ambient sa); una creixent fragmentació del territori, en el qual els espais naturals i rurals van sent progressivament reduïts a petites illes en un mar urbà-infraestructural; un agreujament de la dependència alimentària de les regions metropolitanes que destrueixen per a sempre els seus sòls agrícoles de major valor, etc.

Les polítiques agràries i ramaderes estan regides per la Política Agrícola Comuna (PAC), a la qual es dedica la meitat del pressupost de la UE, al servei d'un model capitalista injust (el 4% de perceptors d'ajudes en rep el 40%) i insostenible, amb unes conseqüències

L'AIGUA DEL CONTINENT TAMBÉ ÉS AL CENTRE DEL DEBAT SOBRE ELS RECURSOS ESTRATÈGICS I DE DIVERSES TENSIONS SOCIALS I POLÍTQUES A NIVELL INTERNACIONAL, EUROPEU I ENTRE ELS DIFERENTS POBLES DE L'ESTAT ESPANYOL

nefastes per a jornaleros del camp –Andalusia i Extremadura concentren la major taxa d'atur, situada en un 33%– i també per a la petita agricultura. Els seus resultats a l'estat espanyol són: despoblació i atur (la població activa agrària ha caigut fins al 4%), desmantellament de la cultura camperola (víctima del model productiu agroindustrial i de la colonització de les grans multinacionals), destrucció del teixit productiu (a causa de una PAC que incentiva la no producció i el no cultiu i a un model d'agricultura industrial especulatiu, al conreu de transgènics, a la gran quantitat d'agrotòxics i fertilitzants químics aplicats) i control del comerç agrícola per unes quantes empreses transnacionals (soia, blat de moro, cereals).

L'aigua del continent també és al centre del debat sobre els recursos estratègics i de diverses tensions socials i polítiques a nivell internacional, europeu i entre els diferents pobles de l'Estat espanyol degut al fet que la seva disponibilitat reula acceleradament, la seva qualitat en clar deteriorament amb disminució de les reserves possibles aptes per al consum humà i el fort deteriorament ambiental que estan patint els ecosistemes aquàtics, com ara rius o aqüífers, impedeix de fet la seva renovació.

En aquesta situació de creixent escassetat i/o deteriorament hi tenen un paper clau la contaminació dels aqüífers i rius –també de les aigües marines– deguda a l'ús de productes tòxics en l'agricultura, els abocaments industrials (papereres, farmacèutiques, etc.), pel regadiu intensiu i la urbanització salvatge. Cal fer esment específic a les causes de l'esgotament dels recursos hídrics en relació amb els efectes del canvi climàtic. A l'Europa del Nord hi ha un problema de qualitat de les aigües, a la Central de qualitat i d'eliminació de les riberes per canalització entre formigó dels rius (amb el greu problema de les riuades) i en la del Sud als problemes de qualitat cal afegir-hi els de gran escassetat en àmplies regions per l'avenç de la desertització i les modificacions en els règims de pluja. Davant d'aquests problemes, la resposta del neoliberalisme ha estat iniciar la privatització del sector. Les multinacionals troben en aquestes altres estratègies les vies per a accedir als “mercats de futurs clients de l'aigua”.

4 . QUIN MODEL SOCIAL?

a. Educació

Altre front d'atac fonamental es troba en les Universitats i el denominat "procés de Bolonya". Encara que la Declaració adoptada a Bolonya el 1999 (que incloïa no només a països membres de la UE sinó també a d'altres, fins el punt d'arribar actualment a 46) es limitava a utilitzar una retòrica aparentment inofensiva a favor de l'homologació dels títols entre els diferents països i de la mobilitat estudiantil, en realitat el que s'ha anat proclamant i desvetllant després, a través dels documents i mesures pràctiques que s'han anat adoptant, ha estat la disposició manifesta de les elits europees a seguir el "model" nord-americà d'universitat competitiva i subordinada a les necessitats del capital, sempre sobre la base de no augmentar la despesa pública per a les universitats i, per tant, forçant a buscar finançament privat i, amb aquesta, estimular la seva rendibilització i mercantilització, paral·lelament a l'augment de les universitats directament privades. Tot això ha anat acompanyat d'un nou argot psicopedagògic que, malgrat el seu presumpte paper innovador, no pot ocultar que el que es pretén és limitar la tasca docent a fomentar aquelles "competències, habilitats i destreses" que millor serveixin a la inserció de l'estudiantat en un mercat cada cop més precaritzat. A aquest alumnat se li exigeix més hores de treball setmanals (40) per a la seva avaluació contínua per part d'un professorat que no veurà augmentada la seva plantilla i, per tant, difícilment podria exercir la funció tutorial amb l'atenció necessària. A tot això se suma que la reducció dels anys d'estudi del grau i la major rellevància dels màsters van acompanyades d'una major especialització dels plans d'estudi (generalment subordinats a les lluites d'interessos

LA LEGISLACIÓ EUROPEA ACTUALMENT NO REGULA NI GARANTEIX L'EXISTÈNCIA A NIVELL COMUNITARI D'UNA XARXA DE CURES COMPREHENSIVA I DEGUDAMENT FINANÇADA PER A LES PERSONES EN SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA

entre els diferents Departaments) i d'un encariment del preu de les matrícules, difícilment redreçable amb les beques a les quals es podrà accedir, sobretot quan moltes esdevindran préstecs que caldrà retornar.

b. Sanitat, salut i treball de cura

Les receptes neoliberals també han tingut en el punt de mira als sistemes sanitaris públics. Aquests han sofert reformes encaminades a la seva liberalització i privatització amb l'objectiu de fer de l'atenció sanitària un negoci rendible. Va ser així com tots els governs de la UE van trobar en el Pacte d'Estabilitat i Creixement la justificació necessària per tal d'orientar les seves polítiques de salut cap a la contenció de costos. Això s'ha reflectit en un estancament o fins i tot una reducció de la despesa pública sanitària de tots els països de la UE, especialment a l'Estat espanyol.

En aquest context general la “crisi de les cures” es veurà ara aguditzada amb els efectes de la crisi sistèmica i la tendència a la privatització dels serveis públics i a la mercantilització de les tasques de cures també a la UE, com està quedant igualment en evidència amb la Llei de Dependència espanyola.

En aquest context, la legislació europea actualment no regula ni garanteix l'existència a nivell comunitari d'una xarxa de cures comprensiva i degudament finançada per a les persones en situació de dependència. És més, propostes com la Directiva Bolkenstein apunten una tendència cap a la liberalització dels serveis socials. Tot això, al nostre parer, no és més que un altre símptoma que la construcció de la Unió Europea durant les últimes dècades ha estat més centrada en l'establiment d'un bloc comercial i econòmic que a garantir “l'euopeïtzació” i la generalització dels drets socials.

La constatació d'aquest fet ens obliga a seguir denunciant l'absència d'una Europa social enfront de la consolidació de l'Europa del capital i a exigir que es posin mesures concretes a nivell comunitari a allò que moltes hem anomenat la “crisi de la cura”: l'envelliment de la població occidental, la reincorporació de la dona en el mercat de treball,

NOMÉS VOL FACILITAR LA “FLEXPLOTACIÓ”, O SIGUI, FER MÉS BARATA PER A LA PATRONAL LA TÀCTICA “D’USAR I LLENÇAR” A QUALSEVOL TREBALLADOR/A UN COP ESTIGUI PROU SOBRE-EXPLOTAT/DA

la transformació de les unitats domèstiques tradicionals, així com una intensificació general de la directriu neoliberal de reducció de la despesa pública, han dificultat l’aprovisionament “natural de la cura” que solia provenir de les famílies (llegeixi’s de les dones). Les respostes dels governs han estat tènues i les de la patronal pràcticament inexistentes. Aquesta situació s’agreuja en contextos d’estats del benestar febles i, en el moment actual de crisi sistèmica, la disminució de recursos per part dels governs dificulta la capacitat d’aquests per a plantar cara a aquest “buit de cura” mitjançant el finançament i implementació de legislació en aquesta direcció.

c. Laboral

L’aprovació de la directiva Bolkenstein de liberalització de serveis (encara que reformada) s’ha vist seguida pel nou impuls que es pretén donar a la “flexiseguretat” (que, malgrat la seva promesa de compensar “flexibilitat” amb “seguretat social”, en realitat només vol facilitar la “flexplotació”, o sigui, fer més barata per a la patronal la tàctica “d’usar i llençar” a qualsevol treballador/a un cop estigui prou sobre-explotat/da), la directiva de “retorn” d’immigrants (aprovada pel Parlament Europeu amb el suport del PSOE) i la de les 65 hores setmanals (que, malgrat no haver estat aprovada, no impedeix que el marc actual permeti a països membres arribar fins a les 78 hores). Sense oblidar tampoc la ferma decisió de culminar l’aplicació de directives com la de línies ferroviàries de llarg recorregut (que obliga a la seva liberalització total a partir de 2010) o la de serveis postals (que obliga a la seva liberalització total a partir de 2011).

Caldria sumar a tot aquest arsenal jurídic d’excepció les sentències que ha anat prenent el Tribunal Europeu de Justícia (en casos com els de Laval, Viking, Ruffert i Luxemburg), totes elles destinades a afavorir una major llibertat de moviments de l’empresariat d’un país a un altre, amb la finalitat d’aconseguir menors costos laborals i ambientals i en detriment de drets fonamentals dels treballadors, especialment del dret de vaga.

MITJANÇANT LES INVERSIONS EN ELS FONS DE PENSIONS, LES PERSONES ANTERIORMENT ASSALARIADES QUEDEN PRESONERES DEL CAPITAL, TOT PARTICIPANT EN L'EXTRACCIÓ DE PLUSVÀLUA DELS TREBALLADORS EN ACTIU

d. Pensions

Pel que fa a les pensions, les reformes regressives que estan tenint lloc a l'UE tenen per finalitat el desmantellament progressiu dels sistemes de protecció social col·lectius. L'objectiu és doble: d'una banda, restringir la part de la riquesa socialitzada, obrint un espai nou a l'acumulació de capital, a través de les companyies d'assegurances i els fons de pensions; per altra banda, arrossegar una part creixent de l'estalvi privat cap als mercats financers i així finançar les reestructuracions permanents de les activitats econòmiques.. Així, mitjançant les inversions en els fons de pensions, les persones anteriorment assalariades queden presoneres del capital, tot participant en l'extracció de plusvàlua dels treballadors en actiu. Aquests fons de pensions s'apropien per una banda de la producció creada en els països del Sud, especialment dels anomenats països "emergents", la qual cosa contribueix a augmentar l'escletxa entre els assalariats dels països rics i rendistes i les poblacions de la resta del planeta.

La realitat i la gravetat dels riscos que poden patir les persones pensionistes davant la radical reducció de la rendibilitat de les accions i l'intolerable de jugar les pensions a la borsa es mostra per les enormes pèrdues experimentades a escala mundial pels fons de pensions durant els anys 2000-2002, amplificades amb l'actual crisi econòmic-financera: segons un estudi de l'OCDE, publicat el desembre de 2008, el patrimoni dels fons de pensions dels seus 30 estats membres s'hauria reduït en tres bilions tres-cents mil milions de dòlars, equivalent al 20% del seu import total, en relació amb desembre de 2007 i, certament, aquesta caiguda serà bastant més gran en aquests moments.

En aquestes condicions, l'elevació de l'edat de jubilació, mentre augmenta el nivell d'atur a Europa, seria una greu regressió social, tenint en compte que un percentatge molt elevat de les persones assalariades es troba sense ocupació quan accedeix a la pensió, per la qual cosa aquesta elevació portaria associada, en la majoria dels casos,

no la continuació de l'activitat laboral sinó la reducció de les pensions. Malgrat això, la Proposta d'Informe sobre Protecció Social i Inclusió Social (2009) de la Comissió Europea s'alegra que "les possibilitats d'abandonament primerenc de la vida activa i els incentius a la jubilació anticipada s'estan suprimint", ja que constitueixen "senyals clars per a que els empresaris i els treballadors millorin les seves pràctiques de gestió de l'edat i posposin l'edat de jubilació".

e. Drets i Immigració

Pel que fa a la directiva de la "vergonya", mal anomenada de "retorn", cal recordar que ha estat objecte de dures crítiques per part de diversos organismes internacionals de defensa dels drets humans. Amb ella es pretén expulsar de la UE a gran quantitat de treballadors immigrants que són víctimes ara de la crisi econòmica i han estat convertits en "irregulars sobrevinguts": se'ls obliga a anar-se'n si són acomiadats i, en cas de negar-se a això, se'ls pot recloure en els Centres d'Internament per a Estrangers (CIE's), on se'ls pot "retenir" fins a 18 mesos, tot podent enviar-los després a països que no són els seus d'origen tot prohibint-los tornar a territori europeu durant 5 anys; es permet fins i tot detenir a menors no acompanyats/des que són ingressats/des en els mateixos CIEs i sense garanties de reincorporació a les seves famílies. No pot sorprendre, per tant, que en

**EN EL MARC D'AQUESTA CREIXENT XENOFÒBIA
INSTITUCIONAL ELS GRUPS D'EXTREMA DRETA
ESTIGUIN CONEIXENT UN AUGE IMPORTANT EN MOLTS
PAÏSOS**

el marc d'aquesta creixent xenofòbia institucional els grups d'extrema dreta estiguin coneixent un auge important en molts països, amb una influència creixent en les dretes "clàssiques" i neopopulistes (com ara la italiana).

5 . I EN POLÍTICA AMBIENTAL?

Tampoc en la política ambiental, malgrat que, comparada amb les altres grans potències, moltes de les seves directives siguin més avançades (moltes de les quals encara són incomplertes per molts estats membres, com ara l'espanyol pel que fa a la degradació de les costes), no es pot afirmar que s'hagin produït avenços significatius: la UE és encara responsable del 24 % de les emissions totals dels gasos d'efecte hivernacle a escala mundial i els objectius fixats per la Comissió Europea a la fi de gener de 2008 són clarament insuficients, ja que considera que n'hi hauria prou amb una reducció del 20% de les emissions per a l'any 2020, quan els científics de l'IPCC diuen que calen reduccions en els països "desenvolupats" d'entre el 25 i el 40% per tal d'evitar impactes destructius dels ecosistemes, l'economia i les societats. Per a complir amb els seus compromisos, la UE ha optat a més pels mecanismes de mercat, com ara la creació de mercats (que no drets) d'emissió: un mercat del qual han estat exclosos els sectors industrials més exposats a la competència internacional, tot reduint molt la seva eficàcia i en el qual la capacitat de pressió dels grans sectors industrials ha estat força perceptible. La crisi actual està evidenciant, a més, les perversions d'uns mecanismes de mercat que permeten a certes empreses reduir producció, acomiadar a treballadors i maquillar els seus comptes venent permisos gratuïtament.

6. UE EN EL MÓN: A QUÈ JUGA?

En el terreny de la política exterior, com s'ha indicat al principi, convé no oblidar que la UE ha estat un dels principals motors de la globalització neoliberal (és responsable amb els EUA d'al voltant del 80% de les normes i estàndards internacionals que regulen els mercats globals, incloent el dòlar i l'euro), sempre a la recerca de millors posicions de competitivitat enfront de les altres grans potències i en detriment dels pobles del Sud, com es reflecteix en l'Informe de la Comissió Europea "Global Europe: Competing in the World", d'octubre de 2006 i en la política que desenvolupa la UE en el marc de l'OMC. En aquest sentit van els acords que es pretén imposar tant a governs llatinoamericans com als països ACP (Àfrica, Carib i Pacífic) –amb la seva proposta d'Acords de Parteneriat Europeu– o amb els del Nord d'Àfrica, als quals l'ajuda militar serveix per a, a més de reforçar les seves dictadures (com la marroquina, mentre es nega el suport a la legítima lluita del poble saharauí per la seva autodeterminació), contribuir a "externalitzar" les fronteres de la UE enfront de la immigració procedent de la regió subsahariana, la més pobre entre les pobres del món. Al costat d'això, la política d'ajuda "al desenvolupament" apareix simplement com la cara "tova" d'un neoimperialisme que, davant de catàstrofes com la d'Haití, serveix per a exhibir la seva "compassió" i "solidaritat humanitària" (competint en això amb EUA), volent fer-nos oblidar així la seva responsabilitat històrica en la tragèdia que pateixen des de fa segles pobles com l'haitià.

A la vessant neocolonial que caracteritza aquestes relacions cal sumar-hi la "solidaritat transatlàntica" reforçada amb els EUA (sent un clar exemple d'això el Document Solana sobre l'Estratègia de

**MALGRAT LES DIFICULTATS PER A POSAR-SE
D'ACORD AL VOLTANT D'UNA POLÍTICA EXTERIOR
COMUNA I A LA SEVA DEBILITAT EN AQUEST
TERRENY RESPECTE ALS EUA, LA UE ÉS AVUI LA
SEGONA POTÈNCIA DEL MÓN EN DESPESA MILITAR**

Seguretat de la UE), especialment en la regió d'Orient Pròxim. El suport comú a l'estat sionista d'Israel (malgrat les tímides crítiques a les seves respostes "desproporcionades" i a la retòrica de l'aliança "de civilitzacions") i la negativa a reconèixer la representació legal i legítima del poble palestí, o la implicació creixent en la guerra d'Afganistan constitueixen exemples molt palesos de la rellevància geoestratègica d'aquesta zona per a "Occident" enfront dels seus competidors asiàtics, o a "l'amenaça" procedent de règims com ara l'iranià i, més en general, del món àrab-islàmic. No oblidem, a més, que, malgrat les dificultats per a posar-se d'acord al voltant d'una política exterior comuna i a la seva debilitat en aquest terreny respecte als EUA, la UE és avui la segona potència del món en despesa militar i, ara ja sense les reticències franceses, aspira a reforçar el "pilar europeu" d'una OTAN embravida i aspirant a ser gendarme mundial. Fins i tot recentment, el febrer de 2009, el Parlament Europeu reiterava la voluntat que en "temes com el terrorisme internacional, el crim organitzat, les amenaces cibernètiques, la degradació del medi ambient (sic!), les catàstrofes naturals (resic!) i en altres més" existeixi una "cooperació més estreta" entre la UE i l'OTAN, ja que "sense dimensió militar, la UE és simplement un gos que borda però no mossega".

7 . DAVANT LA CRISI ACTUAL: QUINS SÓN LES SEVES RESPOSTES?

Aquest era el panorama a la UE abans de la irrupció de la crisi sistèmica actual i ja estem veient com la crisi que pateix corre ara el risc de convertir-se en la seva implosió com a entitat econòmica, com es denuncia des de l'economia crítica: "Diversos països a la vora de la fallida, absència de voluntat política i d'instruments de coordinació, relançaments ficticis i el campí qui pugui: tot això tampoc es pot arreglar en alguns mesos i necessitaria una refundació completa de la forma de funcionar de la Unió". Perquè, si bé en un primer moment es va pretendre donar la culpa de la crisi als EUA, la recessió europea s'ha produït bàsicament en territori europeu, ja que la crisi financera i l'estratègia de Lisboa de la UE formen un híbrid particularment explosiu les conseqüències del qual tot just estem començant a veure. Mentrestant, en un context d'augment de l'atur massiu (23 milions de persones aturades oficialment el 2009, equivalent al 9,5 % de la població activa) la política dels governs de la UE es limita a posar cada vegada més diners públics al servei dels banquers i especuladors i a amenaçar amb nous atacs els drets fonamentals de les i els treballadors mitjançant mesures com ara l'allargament de la setmana laboral, la individualització de les contractacions, l'augment de la precarització laboral (ja hi havia en aquesta situació 100 milions de persones el 2007) i l'empobriment (amb 79 milions en aquesta condició aquest mateix any), un major abaratament de l'acomiadament, la criminalització de treballadors immigrants (amb mig milió de persones expulsades en el mateix any), una creixent diferència salarial entre homes i dones (en l'actualitat és del 28%) i una nova onada de liberalització dels serveis que no farà més que agreujar la crisi dels treballs de cura.

Fins i tot les polítiques “nacionalitzadores” que, donada la gravetat de la crisi, s’estan prenent des de molts governs són vistes com “un parèntesi en l’economia de mercat” (com predicava el portamveu de la CEOE, Díaz Ferrán, desemmascarat aquí i a Argentina com un veritable estafador), ja que, segons proposa la Comissió Europea en la seva comunicació per al Consell Europeu de primavera de 2009, “caldrà gestionar curosament el procés de tornada de les empreses nacionalitzades a la propietat privada i el retorn general del nivell de la intervenció estatal en les nostres economies a uns nivells més normals. La política comunitària de competència pot contribuir a aquest procés fonamental, tot guiant-lo cap a uns resultats oberts, eficients i innovadors”. El mateix hauria d’ocórrer, segons l’OCDE, amb les mesures pal·liatives contra l’atur, ja que “poden tenir conseqüències perjudicials a curt termini”.

Però declaracions com aquestes no fan més que reconèixer el fracàs de l’Europa neoliberal, dels seus pilars institucionals i d’un Pacte d’Estabilitat i Creixement que no han pogut resistir la crisi, tot obligant als diferents governs a saltar-se el seu fonamentalisme neoliberal per a tractar de plantar-hi cara, això sí, cadascun pel seu costat en funció dels seus interessos particulars.

Avui, a més, després del fracàs del projecte de Tractat Constitucional Europeu, el frau del Tractat de Lisboa i la crisi sistèmica davant la qual ens trobem, és encara més evident la crisi de legitimitat d’una UE superpotència neoliberal, antidemocràtica, patriarcal, insostenible i militarista.

Cal trencar amb aquesta Europa!

...I LA NOSTRA

La Unió Europea de les multinacionals i els banquers i del Pacte d'Estabilitat i Creixement ha esdevingut un arma de destrucció de drets socials, de foment de l'atur massiu (23,5 milions de persones el 2009), de la precarització laboral (al voltant de 100 milions de persones el 2007) i de l'empobriment creixent d'àmples capes de la població (79 milions el mateix any) que, amb l'excusa de la crisi provocada pel propi sistema que pretenen perpetuar, amenaça ara amb prosseguir per aquest camí amb més intensitat i duresa mitjançant polítiques com la "flexiseguretat".

1 . UNA EUROPA QUE GARANTEIXI TREBALLAR MENYS PER A TREBALLAR TOTS I TOTES

L'Europa per la qual lluitem haurà de basar-se en l'harmonització per dalt dels drets socials, començant per la prohibició dels acomiadaments en les empreses amb guanys i la garantia de recol·locació, sense disminució de salaris, en els sectors en crisi mitjançant la seva reconversió sota control social cap a la satisfacció de necessitats socials compatibles amb el medi ambient. Promourà el repartiment de tots els treballs –inclosos els no remunerats– mitjançant la derogació de la Directiva que segueix permetent la prolongació de la setmana laboral més de 48 hores, establint la reducció de la setmana laboral a 35 hores (amb l'horitzó d'arribar a la setmana laboral de 32 hores), sense disminució de salaris, i la socialització de les tasques de cura. Reduirà radicalment la temporalitat en la contractació laboral mitjançant la consideració de la contractació indefinida com a norma i l'eventual com a excepció. Així mateix, proposarà un augment substancial del Salari Mínim a tota la UE (que a l'estat espanyol hauria d'arribar a 1.200 euros), un Ingrés Social equivalent per a totes les persones desocupades i unes Pensions dignes a partir de la jubilació als 60 anys. Igualment, davant de les sentències del Tribunal Europeu de Justícia favorables al “dúmping” social, drets bàsics com el de vaga i la igualació de condicions laborals i salarials, independentment de l'origen del país de procedència, haurien de ser reconegudes plenament.

2 . UNA EUROPA QUE ASPIRI A LA SOCIALITZACIÓ DELS BÉNS COMUNS I DE LA BANCA I AL REPARTIMENT DE LA RIQUESA

L'aigua, la terra, la sanitat, l'educació, la cultura són béns comuns que han de garantir una vida digna per a tots i totes, per la qual cosa han de ser reconeguts constitucionalment com a drets fonamentals. Davant dels processos de liberalització i privatització dels serveis dintre de la UE i a les directives que les promouen –que haurien de ser derogades–, ha d'haver-hi uns serveis de propietat i de gestió 100% públics, s'han de paralitzar tots els processos de privatització i exigir la tornada al sector públic, sota control social, dels ja privatitzats. Garantirà el dret a la salut universal, equitativa i gratuïta, així com a l'educació pública i gratuïta des dels centres infantils fins a la Universitat; paralitzarà el Pla Bolonya i assegurarà una Universitat Pública i de qualitat al servei de les necessitats socials; que reconegui l'habitatge com un dret fonamental i no com un negoci, procedint a l'expropiació d'habitatges buits i a la creació d'un parc públic per a lloguer social, no superior al 20% del salari i prohibint els desnonaments per impagament d'hipoteques de llars afectades pel frau immobiliari i l'atur. Revisarà profundament la Política Agrícola Comuna (PAC) de la UE per a posar-la al servei de qui treballi la terra i a favor d'un món rural viu, que exigeixi que l'agricultura i l'alimentació estiguin fora de les negociacions de l'Organització Mundial del Comerç, que prohibeixi els transgènics i exigeixi l'abolició de les festes amb maltractament dels animals. Promourà una política cultural que garanteixi que els mitjans de comunicació públics estiguin al servei de la ciutadania, la creació artística desmercantilitzada, el copyleft i el suport als mitjans de comunicació alternatius.

Enfront de la socialització de les pèrdues, adoptada pels governs al servei dels banquers, els especuladors i els estafadors per a després

**ENFRONT DE LA SOCIALITZACIÓ DE LES PÈRDUES,
ADOPTADA PELS GOVERNS, L'EUROPA QUE VOLEM
HAURÀ DE PROMOURE UNA BANCA PÚBLICA SOTA
CONTROL SOCIAL**

tornar a privatitzar els seus guanys, l'Europa que volem haurà de promoure una Banca Pública sota control social per a engegar un sistema de préstecs ecosocials que faciliti la transició cap a altre model productiu al servei de les necessitats bàsiques de la població. Serà una Europa que abolirà els “paradisos fiscals” existents dintre del seu territori, establirà un control estricte i impostos sobre el moviment de capitals, els guanys de les multinacionals i les grans fortunes i promourà una harmonització cap amunt de les polítiques fiscals fins a aconseguir la desaparició de tots els “paradisos fiscals”.

3. UNA EUROPA QUE LLUITI CONTRA EL CANVI CLIMÀTIC I POSI LES BASES D'ALTRE MODEL CIVILITZATORI

Davant del canvi climàtic, el sector energètic ha de ser considerat un servei públic planificat democràticament a tot Europa i, per tant, passar a ser de titularitat pública. La UE és la segona emissora de gasos d'efecte hivernacle (24%) del planeta i, malgrat la seva retòrica verda, segueix en aquest camí amb la seva obsessió pel "creixement econòmic" i projectes com les grans infraestructures. L'Europa que volem hauria d'assegurar el compliment efectiu del compromís de reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle en un 40% per a 2020 pel que fa als nivells de 1990, la renúncia a l'energia nuclear, l'abandonament progressiu de les energies no renovables i l'adopció d'un Pla europeu de subministrament energètic que tendeixi a basar-se en un 100% en energies renovables. Haurà d'establir una moratòria de noves infraestructures de transport, començar una reavaluació dels projectes ja en marxa i l'abandó o reconversió d'aquells que siguin considerats innecessaris o destructius, tot suspent-se el finançament a la inversió en aquest sector i redirigint-la prioritàriament a despeses socials. Tot això amb el propòsit d'iniciar una transició efectiva cap a una altra manera de produir, distribuir i consumir sostenible i socialment justa, cap a un "Bon Viure" que qüestionari radicalment la lògica depredadora de recursos de l'actual sistema i el fetitxisme del "creixement econòmic" il·limitat que l'acompanya.

4 . UNA EUROPA BASADA EN LA IGUALTAT PLENA DE TOTES LES DONES, EN EL SEU DRET A DECIDIR I EN EL RESPECTE A LA LLIBERTAT SEXUAL

Davant d'una UE que manté una societat patriarcal i discriminatòria i les restriccions que persisteixen en molts països –com ara Irlanda, Polònia, Malta i, també, malgrat els avanços assolits, l'estat espanyol– al dret a decidir de les dones, reivindicuem una legislació comuna a escala europea que garanteixi la despenalització total de l'avortament i el dret a la interrupció de l'embaràs i a la contracepció lliures i gratuïts a càrrec de la Sanitat Pública. La maternitat ha de ser també lliure i desitjada i per això és imprescindible una educació sexual i afectiva, honesta i sincera, per a evitar embarassos no desitjats. Reivindicuem el dret a les prestacions sanitàries públiques per a la maternitat i reproducció assistida sense límit d'edat, territori, orientació sexual o model de convivència domèstica. Exigim la igualtat de gènere en tots els treballs i considerem urgent acabar amb la precarietat laboral en forma de contractes temporals i parcials i discriminació salarial, els quals afecten d'una forma particularment severa les dones. Rebutgem la consideració de les tasques de cura com “inherentment femenines” o “cosa de dones” i apostem per una educació i una socialització dels i les joves que no perpetuïn els actuals rols de gènere. Amb l'objectiu d'aconseguir la plena responsabilitat pública respecte a la cura, haurien d'adoptar-se lleis a escala europea que garanteixin l'accés a la cura pública gratuïta i de qualitat per a totes les persones en situació d'autonomia restringida i el desenvolupament dels equipaments socials necessaris que facilitin l'ús equitatiu dels temps de vida quotidiana de les dones i del conjunt de la societat. Hauria d'establir-se també una legislació europea contra la violència masclista, garantint un servei públic d'acollida, allotjament i protecció de les dones víctimes de violència i l'equiparació de drets

**HURIEN D'ADOPTAR-SE LLEIS A ESCALA
EUROPEA QUE GARANTEIXIN L'ACCÉS A LA CURA
PÚBLICA GRATUÏTA I DE QUALITAT PER A TOTES
LES PERSONES EN SITUACIÓ D'AUTONOMIA
RESTRINGIDA**

per a les dones immigrants independentment de la seva situació legal. Finalment, enfront de les discriminacions i freqüents violències homòfobes que persisteixen en la pràctica totalitat de països de la UE, rebutjem la imposició de la "norma" heterosexual i reivindiquem la lliure opció sexual i plens drets i protecció per a gais, lesbianes, bi-sexuals, transsexuals i transgènere.

5 . UNA EUROPA SENSE MURS NI GUETOS. CAP ÉSSER HUMÀ ÉS IL·LEGAL!

La Unió Europea, a l'hora que facilita la sobreexplotació de la força de treball immigrant en funció de les necessitats empresarials, està esdevenint una fortalesa plena de murs, tanques i "Centres d'Internament d'Estrangers" (CIEs) dintre i fora de les seves fronteres, i continua les expulsions massives (mig milió de persones el 2007), basant-se en un racisme institucional que té en la Directiva de la "vergonya" (mal anomenada de "retorn"), aprovada pel parlament Europeu i gairebé la totalitat d'eurodiputats del PSOE, la seva pitjor expressió. L'Europa que volem derogarà aquesta Directiva, suprimirà els CIEs i les lleis discriminatòries (com la Llei d'Estrangeria espanyola), desmantellarà el FRONTEX i les tanques frontereres al Nord d'Àfrica, derogarà la política restrictiva del dret d'asil, despenalitzarà l'ajuda i el suport a l'entrada, circulació i estada d'immigrants i demandants d'asil i garantirà la tutela efectiva per a les persones menors d'edat no acompanyades. L'Europa que volem respectarà el dret a la lliure circulació i elecció de país de residència i regularitzarà i garantirà plens drets per a totes les persones residents en sòl europeu, sense distinció de nacionalitat, ètnia o religió, amb "o sense papers".

6 . UNA EUROPA DEMOCRÀTICA I LAICA QUE RECONEGUI TOTS ELS DRETS PER A TOTES LES PERSONES, TOTS ELS POBLES I TOTES LES CULTURES

El procés d'integració "europea" i, després, de la UE va tenir un caràcter antidemocràtic des dels seus orígens i, després de l'Acta Única de 1986 i el Tractat de Maastricht de 1992, va arribar a la seva culminació amb el projecte de Tractat Constitucional Europeu, finalment frustrat pel rebuig dels pobles francès i holandès. Ara, amb el Tractat de Lisboa, malgrat el seu rebuig pel poble d'Irlanda, es pretén legitimar de nou un règim oligàrquic i despòtic que té les seves pitjors expressions en el Banc Central Europeu, el Tribunal Europeu de Justícia i la Comissió Europea, institucions al servei dels "lobbies" de les grans multinacionals europees i de la llibertat empresarial. L'Europa per la qual lluitem derogarà el Pacte d'Estabilitat i Creixement i, en el cas que finalment s'aprovi, el Tractat de Lisboa; trençarà amb el marc procapitalista i institucional de la UE i haurà de ser refundada des de baix, des del reconeixement de tots els drets –inclòs el de l'autodeterminació i la independència– per a tots els pobles i per a totes les persones residents en sòl europeu. Només un nou procés constituent, lliurement pactat i basat en la decisió sobirana dels pobles, podrà establir les bases d'una altra Europa, democràtica, plurinacional i pluricultural. Serà una Europa que lluiti contra la professionalització de la política, tot limitant la permanència en càrrecs públics a no més de 2 mandats, amb salaris no superiors al salari mig del país respectiu, amb dret de vot a partir dels 16 anys, la regulació generosa dels drets d'iniciativa legislativa popular i el referèndum, la derogació de tota la legislació "antiterrorista" d'excepció –inclosa la Llei de Partits vigent a l'estat espanyol–, la separació total entre els estats i les esglésies i la democratització de totes les institucions, incloses les que exerceixen de caps d'estat.

7. UNA EUROPA RESPECTUOSA DE LA SOBIRANIA DELS POBLES DEL SUD I FORA DE L'OTAN

La UE ha estat un dels principals motors de la globalització neoliberal i neoimperialista, essent ara els exemples més clars els "Acords" i "Tractats" de Lliure "Comerç" que pretén imposar a països com els d'Àfrica, Carib i Pacífic o Centreamèrica, contraris al respecte a la sobirania dels pobles sobre els seus béns i recursos naturals i al servei del saqueig dels seus recursos en benefici de les grans multinacionals del Nord, com es comprova en el document de la Comissió Europea "Europa Global: Competir en el món". Al mateix temps, la seva política exterior i de defensa comparteix en allò fonamental els interessos geoestratègics d'EUA i es desenvolupa en el marc de l'OTAN i de les guerres que lleuren en països com ara l'Iraq i Afganistan. L'Europa que volem haurà de cancel·lar el Deute Extern contret pels països del Sud, reconèixer el Deute Ecològic existent amb aquests, derogar els injustos "Acords" i "Tractats" comercials i establir una relació solidària amb ells basada en el respecte a la seva sobirania. Serà una Europa que haurà de trencar tots els seus compromisos amb l'FMI, el BM i l'OMC. Apostarà radicalment per establir unes relacions pacífiques amb tots els pobles, començant per la retirada immediata de les seves tropes d'Afganistan i Líban, trencant tot tipus de vincles amb l'OTAN i exigint la seva dissolució. Així mateix, anul·larà l'Acord Preferencial de Comerç amb l'estat d'Israel i suspènndrà tot tipus de relació amb aquest estat mentre persisteixi les seves constants violacions de drets humans fonamentals del poble palestí, reconeixent als seus representants triats democràticament. També haurà de procedir al reconeixement diplomàtic de la República Àrab Saharaui Democràtica, tot solidaritzar-se amb el poble marroquí enfront d'un règim que és el principal aliat de l'imperialisme en el Nord d'Àfrica i respectar el dret a l'autodeterminació de tots els pobles.